

ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ОРГАНІЗАЦІЮ ВІДКРИТИХ ГРОМАДСЬКИХ ПРОСТОРІВ В УМОВАХ ЗМІН ТЕХНОЛОГІЧНИХ ЕПОХ

Мержівська Н.Ю. *к. арх., доцент,*
Василенко О.Б. *д. арх., професор,* Чвирива О.Є. *аспірант*
(Одеська державна академія будівництва та архітектури)

Актуальність дослідження. Проектування громадських просторів на сучасному етапі розвитку міського середовища визначає цілий ряд проблем, з якими доведеться стикнутися фаховому архітектору у своїй практичній діяльності. Сьогодні міський простір не виконує сповна свою роль в якості громадського. По-перше, він швидше є транзитом між домом, роботою та магазином. Ми іноді проводимо вільний час у просторі міста. В основному, "вийти в місто" означає, що ми все одно прямуємо до певного закладу: улюблена кав'ярня, де ми спілкуємося з друзями, кінотеатр чи дискотека. По-друге, міста є гігантськими споживачами ресурсів та джерелами величезної кількості відходів.

Мета роботи полягає в дослідженні основних факторів, що впливають на необхідність пошуків нових підходів до організації відкритих громадських просторів в умовах зміни технологічних епох.

Викладення основного матеріалу. Зі зростанням урбанізації, погіршенням екологічної обстановки у містах дедалі актуальнішою стає завдання зміни стереотипів формування міського середовища, переходу до проектування та розвитку міст як екологічних систем, що забезпечують умови як для повноцінної життєдіяльності людей, так і існування багатьох видів рослин і тварин. Сучасний етап розвитку людської цивілізації, пов'язаний із переходом до стратегії сталого розвитку, передбачає суттєве підвищення значущості екологічних факторів при формуванні та розвитку міст. У складі стратегії сталого розвитку розроблено концепцію низьковуглецевої економіки, метою якої є скорочення викидів в атмосферу та підвищення конкурентоспроможності розвинених економік за рахунок зменшення залежності від вуглецевої сировини та її частки вартості виробленої продукції. Екологічне місто (екополіс) — місто, спроектоване та побудоване з урахуванням законів екології та екологічних потреб людини. Реально існуючих міст, які можна було б назвати екополісами, поки що немає. Створено велику кількість проектів екополісів, але їхня реалізація потребує величезних фінансових витрат. Не варто розглядати екополіси як нові міста, побудовані на новому місці за «ідеальними» моделями. У містах, що склалися, зосереджений величезний

економічний і соціокультурний потенціал, який необхідно раціонально використовувати. Тому актуальніше завдання екологічної реновації сформованих міст — їх відновлення, заснованого на екологічному мисленні. Ідеологія створення екологічних міст реалізується фрагментарно - у вигляді екологічних кварталів, окремих будівель та їх груп. Важливим є формування в містах водно-зелених систем, що включають парки, інші озеленені території, річки та водойми, зручно розташовані по відношенню до житлових районів та громадських центрів міст. Вони утворюють природно-екологічний каркас міста, що забезпечує стійкість та взаємопов'язаність природних комплексів в урбанізованому середовищі. Природно-екологічний каркас цілеспрямовано формується та розвивається у міру зростання та розвитку міста: створюються нові парки, штучні водойми та водотоки.

На сучасному етапі однією з важливих містобудівних завдань є оптимальне співвідношення та взаєморозташування забудованих та озелених просторів. У містах можливості територіального розвитку озелених територій зазвичай обмежені. При проектуванні екологічних міст особливої уваги вимагають питання резервування, придатних для формування та розвитку водно-зелених систем територій.

Висновки. 1. Світовий досвід свідчить, що в сучасних містах зі зростанням урбанізації, підвищенням щільності та поверховості забудови, погіршенням екологічної ситуації у містах ставлення до природно-ландшафтних компонентів міського середовища суттєво змінилося.

2. Від перетворення природи людство дійшло усвідомлення необхідності співіснування з природою, раціонального поєднання урбанізованих та природних компонентів життєвого середовища, забезпечення балансу між ними.

3. Одним з важливих містобудівних завдань є оптимальне співвідношення та взаєморозташування забудованих та озелених просторів. Зі зростанням урбанізації, погіршенням екологічної обстановки у містах дедалі актуальнішою стає завдання зміни стереотипів формування міського середовища, переходу до проектування та розвитку міст як екологічних систем, що забезпечують умови як для повноцінної життєдіяльності людей, так і існування багатьох видів рослин і тварин.

4. Сучасний етап розвитку людської цивілізації, пов'язаний із переходом до стратегії сталого розвитку, передбачає суттєве підвищення значущості екологічних факторів при формуванні та розвитку міст.